

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5350/2019
19.11.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца Предузећа за производњу, трговину и услуге „БМГ – НМ“ д.о.о. Београд, чији је пуномоћник Александар Костић, адвокат из ..., против тужене АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Бајић, адвокат из ..., ради утврђења, поништаја и раскида уговора, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против решења Апелационог суда у Београду Гж 5007/2019 од 19.06.2019. године, у седници одржаној 19.11.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ решење Апелационог суда у Београду Гж 5007/2019 од 19.06.2019. године и решење Вишег суда у Београду П 4920/17 од 22.03.2018. године и предмет враћа првостепеном суду на одлучивање о захтеву тужиоца.

Образложење

Решењем Вишег суда у Београду П 4920/17 од 22.03.2018. године, ставом првим изреке, дозвољено је објективно преиначење као у поднеску тужиоца од 10.01.2017. године. Ставом другим изреке, одбачена је тужба.

Решењем Апелационог суда у Београду Гж 5007/2019 од 19.06.2019. године, ставом првим изреке, одбијена је, као неоснована жалба тужиоца и потврђено првостепено решење у ставу другом изреке. Ставом другим изреке, одбијен је, као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажног решења донетог у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку применом члана 408. у вези члана 420. став 6. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 18/20), и утврдио да је ревизија основана.

Тужилац је тужбом тражио да се утврди да је ништав и да не производи правно дејство уговор о купопродаји закључен између странака и оверен пред Другим основним судом у Београду 04.03.2013. године, са образложењем да су странке закључиле уговор о купопродаји непокретности која нија била власништво тужиоца, већ предузећа „БМГ“ д.о.о. у стечају. Тужена у одговору на тужбу није оспорила ове наводе тужиоца и навела је да је предузеће „БМГ“ д.о.о. у стечају непокретност која је била предмет спорног уговора о купопродаји продало предузећу „Rubisol plus“ д.о.о. Поднеском од 10.01.2017. године тужилац је преиначио тужбу, тако што је истакао и

евентуалне захтеве, тражећи поништај, односно раскид предметног уговора. Првостепени суд је дозволио преиначење тужбе.

Нижестепени судови су одбацили тужбу, због недостатка правног интереса тужиоца, јер су сматрали да међу странкама није било спорно да тужилац није био власник непокретности која је била предмет спорног уговора о купопродаји у време закључења уговора о купопродаји и да уговор о купопродаји према тужиоцу није произвео правно дејство, имајући у виду да је власник непокретности непокретност отуђио.

Врховни касациони суд налази да се ревизијом основано указује на погрешну примену права.

Тужилац је поднео тужбу за утврђење ништавости уговора о купопродаји закљученог између странака, са образложењем да у време предметне купопродаје није био власник непокретности, која је предмет уговора о купопродаји. Ради се о тужби за утврђење (декларативној тужби), код које закон (члан 194. став 2. ЗПП и члан 109. став 1. Закона о облигационим односима), ограничава, односно условљава, могућност подношења овакве тужбе и вођење поступка по њој постојањем правног интереса за правноснажно утврђење. Тужба за утврђење може да се поднесе ако тужилац има правни интерес да суд утврди постојање, односно непостојање неког спорног права или правног односа пре доспелости захтева за чинидбу из истог односа, или истинитост односно неистинитост неке исправе, или ако тужилац има неки други правни интерес. То значи да такав интерес постоји када се правни положај тужиоца показује као неизвесан у односу према туженом, а отклањање ове неизвесности оправданом. Предмет тужбеног захтева је утврђење ништавости уговора о купопродаји, а у случају основаности тужбеног захтева, правна последица апсолутне ништавости производиће правно дејство *ex tunc*, што значи од његовог закључења, односно сматраће се као да уговор никада није ни закључен. Имајући у виду правне последице апсолутне ништавости уговора, те разлоге са којих тужилац тражи да се утврди да је ништав уговор о купопродаји који је закључио са туженом, то по оцени Врховног касационог суда тужилац има правни интерес за подношење тужбе за утврђење ништавости предметног уговора о купопродаји, без обзира на чињеницу што је међу странкама неспорно да тужилац није био власник непокретности која је предмет тог уговора.

Са напред наведених разлога, Врховни касациони суд налази да је побијаном одлуком погрешно одбачена тужба тужиоца, са којих разлога је применом члана 415. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

У поновном поступку првостепени суд ће одлучити о основаности захтева тужиоца имајући у виду примедбе из овог решења, а потом правилном применом материјалног права донети нову и закониту одлуку.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић